

Predkladacia správa

Predkladaný materiál obsahuje návrh na uzatvorenie Dohody o dodatku č. 1 k Rámcovej zmluve o úvere medzi Slovenskou republikou a Rozvojovou bankou Rady Európy - LD 2156 (2023) (ďalej len „Dohoda o dodatku k Rámcovej zmluve“).

A. Základné informácie o Rozvojovej banke Rady Európy

Rozvojová banka Rady Európy (ďalej len „RB RE“) (*angl. názov: Council of Europe Development Bank/CEB*) je multilaterálnou finančnou inštitúciou so sídlom v Paríži.

Akcionármi RB RE je 43 krajín a hlavná pridaná hodnota banky spočíva v sociálnom mandáte. Medzi prioritné oblasti financovania patrí udržateľný a inkluzívny rast, integrácia utečencov a migrantov a klimatické akcie. RB RE poskytuje financovanie verejnému sektoru, mikro a malým a stredne veľkým podnikom prostredníctvom finančných sprostredkovateľov (komerčných bánk). Aktivita RB RE sú financované z jej základného imania, rezerv a z výnosov z obchodovania na finančných trhoch. RB RE je hodnotená najvyšším ratingovým stupňom „AAA“, ktoré odráža jej silný finančný profil, likviditu a prísnu politiku riadenia rizík. Tento vysoký rating jej umožňuje minimalizovať náklady svojich emisií na kapitálových trhoch a poskytovať úvery za výhodnejších podmienok.

Slovenská republika sa stala členom RB RE 22.12.1998. RB RE zohráva významnú úlohu vo financovaní investičných projektov, zlepšenia podmienok bývania v mestských a prímestských oblastiach, projektov v oblasti tvorby a udržiavania pracovných miest, energetickej efektívnosti a ochrany životného prostredia v Slovenskej republike. Celkové operácie RB RE v Slovenskej republike sú približne na úrovni 1,1 mld. eur.

B. Dohoda o dodatku č. 1 k Rámcovej zmluve o úvere medzi Slovenskou republikou a Rozvojovou bankou Rady Európy - LD 2156 (2023)

Vláda SR uznesením č. 466 z 21. augusta 2024 schválila uzavretie Rámcovej úverovej zmluvy medzi Slovenskou republikou a RB RE – Spolufinancovanie vybraných cieľov politik programového obdobia 2021 – 2027 (ďalej len „Rámcová úverová zmluva“). V zmysle Rámcovej úverovej zmluvy sa RB RE zaviazala poskytnúť Slovenskej republike úver v sume 300 mil. eur. Rámcová úverová zmluva č. 2024/1170 bola podpísaná 6. septembra 2024 a nadobudla účinnosť 11. septembra 2024.

Rámcový úver od RB RE v sume 300 mil. eur bol určený na spolufinancovanie výdavkov štátneho rozpočtu v nasledujúcich troch cieľoch politik súdržnosti EÚ v rámci Programu Slovensko pre programové obdobie 2021 - 2027:

1. Cieľ politiky 4: Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa

- podpora v oblastiach: prístupný trh práce, kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, získanie zručností pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu na základe potrieb trhu práce, aktívne začlenenie a podporu dostupných sociálnych služieb pre znevýhodnené a najodkázanejšie skupiny obyvateľstva, vrátane marginalizovaných rómskych komunit, rodinné poradne, ako aj podpora sociálnych inovácií a potravinová a materiálna pomoc pre najodkázanejšie osoby,

2. Cieľ politiky 5: Európa bližšie k občanom

- podpora v oblastiach: hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj na regionálnej a miestnej úrovni integrovaným prístupom, a to aj prostredníctvom podpory kultúry a prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu, verejných športovísk a bezpečnosti v regiónoch Slovenska,

3. Špecifický cieľ 8 Fond spravodlivej transformácie

- podpora v oblastiach: riešenie sociálnych, hospodárskych a environmentálnych dôsledkov v regiónoch, ktorých sa týka prechod na uhlíkovú neutralitu.

Celkové predpokladané oprávnené náklady na uvedené tri ciele politik sa odhadovali na 5,031 mld. eur, pričom ich financovanie malo byť nasledovné:

- 4,093 mld. eur z fondov EÚ
- 938 mil. eur z národného spolufinancovania, pričom suma národného spolufinancovania sa člení nasledovne:
 - 692 mil. eur vo forme zdrojov zo štátneho rozpočtu (možné financovanie prostredníctvom rámcového úveru od RB RE),
 - 246 mil. eur z ostatných verejných a súkromných zdrojov.

Rámcový úver od RB RE bol vyčerpaný v plnej výške v marci 2026.

Na financovanie ďalších oprávnených výdavkov Programu Slovensko 2021 – 2027 je potrebné zabezpečiť dodatočné zdroje národného spolufinancovania, a preto sa navrhuje zvýšenie výšky rámcového úveru od RB RE o 300 mil. eur na celkovú sumu 600 mil. eur. Administratívna rada RB RE schválila navýšenie úveru dňa 19. júna 2026 na základe žiadosti Slovenskej republiky predloženej 28. mája 2026.

V tejto súvislosti je potrebné vykonať zmenu Rámcovej úverovej zmluvy. Dodatkom č. 1 sa mení článok 4.1 Rámcovej úverovej zmluvy, ktorým sa výška úveru zvyšuje z 300 mil. eur na 600 mil. eur.

Súčasne sa aktualizuje Príloha č. 1 k Rámcovej úverovej zmluve, ktorá odzrkadľuje zvýšenie úverového rámca a aktualizované údaje na základe finančného plánu Programu Slovensko, verzie 5.0, pričom celkové náklady predstavujú približne 4,925 mld. eur. Predpokladaná štruktúra financovania programu po aktualizácii:

- 3,986 mld. eur z fondov EÚ
- 939 mil. eur z národného spolufinancovania, pričom suma národného spolufinancovania sa člení nasledovne:
 - 673 mil. eur vo forme zdrojov zo štátneho rozpočtu (z toho možné financovanie prostredníctvom rámcového úveru od RB RE v celkovej výške 600 mil. eur),
 - 266 mil. eur z ostatných verejných a súkromných zdrojov.

Oprávnenými rozpočtovými rokmi zostáva obdobie 2021 – 2029, záverečným dňom čerpania úveru je aj naďalej 31. december 2029.

Ministerstvo financií SR (ďalej len „MF SR“) na prijatie nového vládneho úveru od RB RE vytvorilo podmienky prostredníctvom Zákona o štátnom rozpočte na rok 2026 (§ 4 (2)), ktorý explicitne uvádza možnosť prevziať úvery od RB RE do výšky 450 mil. eur na účely financovania výdavkov rozpočtovaných v štátnom rozpočte v rámci jednotlivých kapitol.

Dlžníkom a oficiálnym žiadateľom rámcového úveru je Slovenská republika, zastúpená MF SR, pričom spolufinancované budú výdavky štátneho rozpočtu vynaložené na tri ciele politikí súdržnosti EÚ v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027.

Riadenie, reporting a monitorovanie financovania projektov RB RE bude založené na rovnakých požiadavkách aké vyžaduje Európska únia. Rovnaké požiadavky sa budú vyžadovať aj v oblasti verejného obstarávania.

Samotné schválenie zvýšenia výšky úveru od RB RE v sume 300 mil. eur vládou SR a podpis Dohody o dodatku č. 1 k Rámcovej úverovej zmluve nebude mať vplyv na zvýšenie dlhu verejnej správy, k zvýšeniu štátneho dlhu dôjde až v momente čerpania tranží úveru. Rámcový úver zohľadňuje požiadavku MF SR, podľa ktorej má mať SR možnosť vybrať si zdroj krytia financovania tak, aby nedošlo k výraznému zvýšeniu dlhu verejných financií. Rámcový úver od RB RE predstavuje pre Agentúru pre riadenie dlhu a likvidity (ďalej len „ARDAL“) alternatívu pri financovaní štátneho dlhu inou formou akou je emisia štátnych dlhopisov. Výhodou úverov od RB RE okrem výhodných úrokov a stabilného zdroja financovania je aj skutočnosť, že predstavujú diverzifikáciu investorskej bázy a s čerpaním, resp. splácaním jednotlivých tranží nie sú spojené žiadne poplatky. Vplyv na deficit štátneho rozpočtu nie je možné v súčasnosti vyčíslieť a to vzhľadom na skutočnosť, že úroky pre jednotlivé tranže budú stanovené v závislosti od toho, či pôjde o tranžu s pevnou alebo variabilnou sadzbou. V prípade čerpania úveru MF SR predpokladá pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy v porovnaní s inými produktmi finančného trhu, ktoré ARDAL využíva na krytie schodku a dlhu verejnej správy).

Doložka vybraných vplyvov je súčasťou predkladaného materiálu.

Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a na rokovanie vlády SR sa predkladá bez rozporov.